

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Pierwszy Prezes SN Małgorzata Manowska (przewodniczący)

SSN Ewa Stefańska

SSN Kamil Zaradkiewicz (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. D.

przeciwko P. M. i A. M.

o ochronę własności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 13 stycznia 2022 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w R.

z dnia 31 maja 2021 r., sygn. akt V WSC [...] V Ca [...],

1. oddala zażalenie,

2. zasądza od powoda A. D. na rzecz pozwanych P. M. i A. M. solidarnie 240 (dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z 4 lutego 2021 r. oddalił apelację powoda A. D. w sprawie przeciwko P. M. i A. M. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z 10 lipca 2020 r. oddalającego powództwo w sprawie o ochronę własności, z przyczyn zawartych w uzasadnieniu wyroku. Od powyższego wyroku skargę kasacyjną złożył Powód, skarżąc go w całości. Wartość przedmiotu zaskarżenia określił na kwotę 1000 zł. W zakresie dopuszczalności skargi kasacyjnej w tej sprawie o ochronę własności Powód powołał się na art. 519¹ § 1 k.p.c., wskazując, że w sprawach z

zakresu prawa rzeczowego rozstrzyganych w postępowaniu nieprocesowym (do takich spraw należy sprawa o rozgraniczenie nieruchomości), skarga kasacyjna przysługuje od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie, chyba, że przepis szczególnie stanowi inaczej, przy czym § 2-4 art. 519¹ k.p.c. nie przewidują w tego rodzaju sprawach wyłączeń.

Postanowieniem z 31 maja 2021 r. Sąd Okręgowy w R. skargę kasacyjną odrzucił ze względu na niedopuszczalność w związku z wartością przedmiotu zaskarżenia, tj. że zgodnie z art. 398² § 1 zd. 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w R. wniósł Powód zaskarżając je w całości. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. oraz art. 398² § 1 k.p.c. poprzez błędne zastosowanie w tym stanie faktycznym oraz art. 519¹ § 1 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie. Domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i dalszego prowadzenia postępowania, a także zasądzenia od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie. W orzecznictwie wyrażany jest pogląd, że dopuszczalna jest skarga kasacyjna od wyroku orzekającego o roszczeniu windykacyjnym, niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli w wyroku tym sąd przeprowadził rozgraniczenie na podstawie art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 725 ze zm.). Sprawą o rozgraniczenie jest sprawa, w której przyczyną konfliktu i istotą sporu jest przebieg granicy, natomiast kwestia własności gruntu przyległego do tej granicy stanowi przesłankę rozstrzygnięcia, czyli ma charakter wtórny, jeżeli

ponadto sporny grunt z uwagi na swą powierzchnię, zwłaszcza w zestawieniu całej nieruchomości i swój kształt jest tematycznie związany z granicą.

Jednak w sprawie rozpoznawanej z powództwa A. D. Sąd nie przeprowadził rozgraniczenia w trybie art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne i sprawa ta dotyczyła wprost ochrony własności. Sąd Rejonowy badał jedynie w niniejszej sprawie to, czy akty posiadania wykonywane przez Pozwanych naruszają prawo własności powoda, uznając powództwo za bezzasadne i oddalił je wyrokiem z 10 lipca 2020 r. Granica prawna pomiędzy działką nr [...] /3 i działką [...] została ustalona ostateczną decyzją rozgraniczeniową Wójta Gminy N. z 30 maja 2011 r., uznając, iż granice nieruchomości zostały ustalone ostateczną decyzją administracyjną, której powód nie zdołał skutecznie podważyć w trybie administracyjnym i decyzja ta jest wiążąca dla Sądu. W orzecznictwie wyrażany jest pogląd, że jeżeli roszczenie windykacyjne lub negatoryjne ma pierwszoplanowe znaczenie, a rozgraniczenie ma charakter wtórny i jest jedynie potrzebne do rozstrzygnięcia sprawy o własność lub wydanie nieruchomości (art. 36 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. — Prawo geodezyjne i kartograficzne) sprawa rozpoznawana jest w procesie i dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 18 czerwca 2019 r., sygn. akt IV CSK 601/18, LEX nr 2684861). Ze względu na fakt, że sprawy mające za przedmiot roszczenia windykacyjne lub negatoryjne (art. 222 k.c.) są rozpoznawane w trybie procesowym, z wszystkimi tego konsekwencjami, także z uzależnieniem dopuszczalności skargi kasacyjnej od wartości przedmiotu zaskarżenia, zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, orzekając o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 2 w związku z art. 398²¹ oraz art. 391 § 1 i art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz § 2 pkt 2 i § 7 w zw. z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800).

A.S.

